Gemeente Geertruidenberg

Raadsvoorstel

Zaaknummer : 20240516119531

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 4 juli 2024
Agendanummer	:
Onderwerp	: Voorjaarsnota 2024
Portefeuillehouder	: H.H.M. de Jongh

Voorstel

1. In te stemmen met de Voorjaarsnota 2024 en daarmee in te stemmen met:
    a. De financiële afwijkingen (zowel exploitatiebudgetten als investeringen) met toelichting zoals opgenomen in hoofdstuk 3 Tussenrapportage 2024-1;
    b. De mutaties in de reserves zoals opgenomen in paragraaf 3.3 Reserves en Voorzieningen;
    c. De mutaties in de voorzieningen zoals opgenomen in paragraaf 3.3 Reserves en Voorzieningen;
    d. De financiële afwijkingen met toelichting zoals opgenomen in hoofdstuk 4 Algemene uitkering Meicirculaire 2024 – 2028
    e. De richtinggevende uitspraken naar de Programmabegroting 2025 zoals opgenomen in hoofdstuk 5 Kadernota 2025 - 2028
2. De begroting 2024 – 2027 te wijzigen overeenkomstig beslispunt 1, sub a tot en met d.

Samenvatting

De Voorjaarsnota bevat 3 onderdelen, te weten de Tussenrapportage, de Algemene Uitkering en de Kadernota. De Voorjaarsnota biedt de mogelijkheid om zowel de inhoudelijke, maar vooral ook de financiële samenhang in één document integraal te beoordelen.

Inleiding

Elke gemeente heeft te maken met een Planning-en-Controlcyclus (P&C-cyclus). Met deze cyclus wordt inzichtelijk gemaakt in hoeverre de doelstellingen van de gemeente bereikt worden en welke (financiële) middelen daarvoor nodig zijn. Het is wettelijk verplicht voor de gemeente om in het kader van de P&C-cyclus elk jaar in ieder geval een begroting en jaarrekening te maken. In de Voorjaarsnota kijken we naar het nu. Hoe ontwikkelen de financiële inzichten en budgetten zich in de eerste vier maanden van het jaar? We kijken ook vooruit. De Algemene Uitkering en de Kadernota geven inzicht in de kansen, mogelijkheden en speerpunten die richtinggevend zijn voor het opstellen van de Programmabegroting 2025.

Met de Voorjaarsnota geven we in één document inzicht in de huidige financiële stand van zaken (Tussenrapportage) en de eerste doorkijk naar het nieuwe begrotingsjaar (Kadernota). Daarmee is de Voorjaarsnota een instrument om sturing te kunnen geven aan de strategische doelstellingen van de gemeente Geertruidenberg. We ontsluiten de Voorjaarsnota 2024 voor iedereen en op een eenvoudige manier en we streven inzicht in de voortgang van alle opgaven na.

Na vaststelling van de Voorjaarsnota starten wij het begrotingsproces op waarin we als onderdeel van de Turap 2024-2 alle ramingen actualiseren en de plannen uit de kadernota verder zullen uitwerken in de begroting. We richten ons in ieder geval op een begroting die minimaal in 2025 en 2028 structureel en reëel sluitend is. De Programmabegroting 2025 – 2028 wordt in oktober aan de raad aangeboden.

Bijdrage aan maatschappelijke opgave / strategische doelstelling / beoogd (maatschappelijk) effect

Het financieel beeld op basis van de eerste tussenrapportage is verontrustend. De algemene uitkering komt ons enigszins tegemoet. Dit is het gevolg van de keuzes van het huidige kabinet voor de omvang van het

gemeentefonds. Zoals de voortekenen nu zijn, verwachten we dat het nieuwe kabinet deze lijn overneemt. Net als vrijwel alle andere gemeenten zullen wij ons moeten voorbereiden op een keuzeproces.

We hebben een gezamenlijke uitdaging om Geertruidenberg een gemeente te laten zijn waar het prettig samenleven is. Iedereen kan en moet daar een bijdrage aan gaan leveren. Zelfredzaamheid is voor ons een belangrijk begrip. Dit zien we niet alleen terug in het sociaal domein, maar ook in de bijdrage die iedereen kan leveren aan onze gezamenlijke duurzaamheidsopgave. Bovendien spreken we inwoners en partners aan op hun eigen verantwoordelijkheid en stimuleren en faciliteren hun initiatieven. Binnen Powerport blijven we onverminderd inzetten om met onze partners tot een integraal en toekomstbestendig ontwikkelperspectief te komen. Dit leidt tot de versterking van de leefbaarheid en de brede welvaart in de regio.

Met deze Kadernota laten we zien dat we naar de oproep van de gemeenteraad hebben geluisterd. In het sociaal domein, het programma Mens en Zorg, zetten we in op de beheersing van de kosten. Belangrijker nog, we zetten in op de beweging van maatwerkvoorzieningen naar laagdrempelige en vrij toegankelijke zorg, dichtbij in de wijk waarbij we uitgaan van de eigen kracht van onze inwoners. De aanzet hiervoor is de afgelopen jaren in gang gezet en gaat de komende jaren renderen. Door slimme verbindingen tussen de programma's Mens & Zorg, Wonen, Leefbaarheid en Duurzaamheid wordt het mogelijk om op meerdere strategische doelstellingen tegelijk vooruitgang te boeken en de benodigde bezuinigingen in het sociaal domein te realiseren.

We zien kansen om de exploitatie en het gebruik van ons maatschappelijk vastgoed anders te organiseren. In het proces naar de begroting 2025 is dit nog een verkenningsopdracht. Een andere verkenningsopdracht is om de weekmarkten en kermissen meer rendabel te maken door dit anders te faciliteren of de organisatie ervan (deels) in de samenleving te borgen. Deze kadernota is niet alleen een verhaal gericht op sober en minder. We gaan één van de black spots aanpakken. We geven gevolg aan het burgerinitiatief tot het vergroenen van het Kerkplein in Raamsdonk. Met onze partners treffen we de voorbereidingen voor het Ecopark. We starten met een onderzoek naar de potentie van het Halve Zolenpad bezien van het perspectief van cultuurhistorische waarde, recreatieve mogelijkheden en het gebruik als (snel)fietsroute. Tot slot zoeken we aansluiting bij het Regionaal bureau toerisme (RBT) De Langstraat.

Gelet op het bovenstaande ligt er ook een taak voor de organisatie om onze beperkte personele capaciteit en financiële middelen zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten. Uiteraard moet personeel, financiële middelen en onze ambitie met elkaar in balans zijn. Ook hierbij ontkomen we er niet aan dat er noodzakelijke en pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden.

Kortom,
We staan samen voor de uitdaging om Geertruidenberg een gemeente te laten zijn en blijven waar het prettig samenleven is. Daarvoor zal ieder zijn steentje moeten bijdragen. De komende periode zetten we in op:

- Beheersing van de kosten in het sociaal domein
- Transformatie in het sociaal domein: van maatwerk naar dichtbij in de wijk
- Anders organiseren van het maatschappelijk vastgoed
- Aanpak van black spots
- Vergroenen van het Kerkplein in Raamsdonk
- De voorbereidingen voor het Ecopark gaan starten
- Onderzoek naar de potentie van het Halve Zolenpad
- Aansluiten bij RBT De Langstraat

De kadernota biedt inzicht in de wijze waarop we de eerste stappen verwachten te zetten in de begroting 2025. De raad is begin juni geïnformeerd over de voorbereidingen op het DIOR. Er zal een keuze gemaakt moeten worden over het gewenste scenario, met de bijbehorende financiële consequenties. Deze zijn nu nog niet in beeld. Hoewel de definitieve keuzes nog gemaakt moeten worden, kunt u lezen dat we de focus leggen op kostenbeheersing en transformatie in het sociaal domein. Dit zal mogelijk niet genoeg zijn om alle ontwikkelingen naar de komende jaren op te vangen.

De eventueel benodigde vervolgstappen zetten we in de begroting 2026. We nemen de tijd om deze vervolgstappen in rust en op verantwoorde wijze voor te bereiden. Met de inzichten die we nu hebben, zijn we voorzichtig positief over het financieel beeld dat ontstaat op basis van de keuzes en ontwikkellijnen die in de kadernota worden aangekondigd.

Argumenten

1.1/ 2.1 Door in te stemmen met de Voorjaarsnota wijzigt u de begroting 2024 - 2027 conform de informatie uit de Tussenrapportage 2024-1

In de Voorjaarsnota 2024 verwerken we in de Tussenrapportage 2024-1 alle actuele inzichten met betrekking tot de exploitatiebudgetten, investeringskredieten, reserves en voorzieningen. Deze inzichten ontstaan door bijvoorbeeld besluitvorming of informatie van derden (bijvoorbeeld inflatiecorrecties in contracten). In de Tussenrapportage 2024-1 leest u een toelichting op alle voorgestelde wijzigingen. Daarnaast nemen we een analyse op van de Meicirculaire met de effecten daarvoor voor de gemeente Geertruidenberg. Met beslispunt 2 stemt u in om de begroting overeenkomstig de informatie uit de Tussenrapportage 2024-1 en de analyse Algemene Uitkering te wijzigen.

1.2. Met het vaststellen van de Kadernota 2025 – 2028 geeft de Raad richting aan het College voor het opstellen van de Programmabegroting 2025 en de Meerjarenraming 2026 - 2028

De Kadernota is een richtinggevend document. De keuzes, kansen en risico's die in de Kadernota worden genoemd zijn daarmee indicatief. In het gesprek over de Kadernota is er ruimte voor de Raad om koers te bepalen en opdrachten aan het College mee te geven, die een plaats moeten krijgen in de Programmabegroting 2025 en Meerjarenraming 2026 – 2028. In het begrotingsproces vindt de definitieve afweging plaats welke beleidsvoornemens aan de Raad worden voorgelegd.

Kanttekeningen

Geen

Financiën

Bij dit raadsvoorstel wordt aan u een begrotingswijziging voorgelegd. Deze heeft betrekking op de bijstelling van de begroting als gevolg van Turap 2024-1 en de algemene uitkering. Het effect hiervan ziet u op de regel "bijgesteld saldo begroting". De keuzes en autonome ontwikkelingen die in de kadernota in beeld zijn gebracht, krijgen een plaats in de programmabegroting 2025 en beïnvloeden daarom het saldo vooralsnog niet. We willen u het inzicht in het effect van de kadernota niet onthouden. Op de laatste regel ziet u het effect van de voorjaarsnota. Wanneer we kijken naar het structureel saldo dan zien we een positief beeld in de jaren 2024, 2025 en 2028.

(bedragen x € 1.000,-)		**2024**		**2025**		**2026**		**2027**		**2028**
Vastgestelde begroting 2024	**V**	**175**	**V**	**503**	**N**	**2.215**	**N**	**2.202**	**N**	**2.202**
Tussenrapportage										
1. Leefbaarheid	N	58	N	116	N	116	N	116	N	116
2. Duurzaamheid	N	105	N	100	N	100	N	100	N	100
3. Mens en zorg	N	35	N	594	N	594	N	594	N	594
4. Wonen	V	87	V	163	V	85	N	6	N	6
5. Economie en toerisme	N	103	N	77	N	77	N	77	N	77
6. Bestuur en dienstverlening	V	11	V	17	N	19	V	17	V	17
7. Financiën en organisatie	N	2.067	N	968	N	968	N	1.018	N	1.018
Totaal tussenrapportage	**N**	**2.270**	**N**	**1.675**	**N**	**1.789**	**N**	**1.894**	**N**	**1.894**
Algemene uitkering	V	365	V	946	V	2.609	V	2.328	V	2.385
Bijgesteld saldo begroting	**N**	**1.730**	**N**	**226**	**N**	**1.395**	**N**	**1.678**	**N**	**1.711**
Kadernota										
- Autonome en wettelijke ontwikkelingen			N	1.378	N	1.298	N	1.298	N	1.308
1. Leefbaarheid			V	330	N	26	N	60	N	60
2. Duurzaamheid			N	250	N	180	N	105	N	65
3. Mens en zorg			V	70	V	590	V	2.450	V	3.650
4. Wonen										
5. Economie en toerisme			N	63	N	38	N	38	N	38
6. Bestuur en dienstverlening			N	35	N	123	N	122	N	121
7. Financiën en organisatie			V	790	N	60	N	60	N	60
Totaal kadernota			**N**	**536**	**N**	**1.135**	**V**	**767**	**V**	**1.998**
Voorlopig perspectief na kadernota	**N**	**1.730**	**N**	**762**	**N**	**2.530**	**N**	**1.001**	**V**	**287**
Waarvan incidenteel	N	2.525	N	1.027	N	250	V	4	V	79
Waarvan structureel	**V**	**795**	**V**	**265**	**N**	**2.280**	**N**	**1.005**	**V**	**208**

Communicatie
Gemeentelijke website, Pepperflow en IBABS

Inclusieve samenleving
Niet van toepassing.

Uitvoering
De effecten van de tussenrapportage en algemene uitkering worden conform de begrotingswijziging verwerkt in de begroting.

In het gesprek over de Kadernota is er ruimte voor de Raad om koers te bepalen en opdrachten aan het College mee te geven, die een plaats moeten krijgen in de Programmabegroting 2025 en Meerjarenraming 2026 – 2028. In het begrotingsproces vindt de definitieve afweging plaats welke beleidsvoornemens aan de Raad worden voorgelegd.

Met de inzichten die we nu hebben, zijn we voorzichtig positief over het financieel beeld dat ontstaat op basis van de keuzes en ontwikkelingen die in de kadernota worden aangekondigd. In de komend eperiode wordt het beeld steeds concreter. In Turap 2024-2 actualiseren we alle ramingen. De plannen uit de Kadernota zullen verder worden uitgewerkt. We richten ons in ieder geval op een begroting die minimaal in 2025 en 2028 structureel en reëel sluitend is. Het College rondt de voorbereidingen af met een voorstel voor de Programmabegroting 2025 en Meerjarenraming 2026 – 2028 aan de Raad. U ontvangt dit voorstel begin oktober, voor besluitvorming in de eerste helft van november.

Bijlagen
- Voorjaarsnota 2024
- Concept begrotingswijziging

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,

de secretaris a.i.,	de burgemeester,
R. Brekelmans	M. Witte

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg.

Gelet op:

Besluit:
De raad besluit:

1. In te stemmen met de Voorjaarsnota 2024 en daarmee in te stemmen met:
    a. De financiële afwijkingen (zowel exploitatiebudgetten als investeringen) met toelichting zoals opgenomen in hoofdstuk 3 Tussenrapportage 2024-1;
    b. De mutaties in de reserves zoals opgenomen in paragraaf 3.3 Reserves en Voorzieningen;
    c. De mutaties in de voorzieningen zoals opgenomen in paragraaf 3.3 Reserves en Voorzieningen;
    d. De financiële afwijkingen met toelichting zoals opgenomen in hoofdstuk 4 Algemene uitkering Meicirculaire 2024 – 2028
    e. De richtinggevende uitspraken naar de Programmabegroting 2025 zoals opgenomen in hoofdstuk 5 Kadernota 2025 - 2028
2. De begroting 2024 – 2027 te wijzigen overeenkomstig beslispunt 1, sub a tot en met d.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 4 juli 2024,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier, de voorzitter,

H.J. Dammingh M. Witte